

Presă și informare

Tribunalul Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 83/21
Luxemburg, 19 mai 2021

Hotărârea în cauza T-628/20
Ryanair DAC/Comisia (Spania - Covid-19)

Fondul de sprijin pentru solvabilitatea întreprinderilor strategice spaniole care întâmpină dificultăți temporare ca urmare a pandemiei de Covid-19 este conform cu dreptul Uniunii

Măsura în cauză, destinată adoptării de măsuri de recapitalizare și dotată cu un buget de 10 miliarde de euro, constituie o schemă de ajutor de stat, dar este proporțională și nediscriminatorie

În luna iulie a anului 2020, Spania a notificat Comisiei Europene o schemă de ajutor privind crearea Fondului de sprijin pentru solvabilitatea întreprinderilor strategice care întâmpină dificultăți temporare ca urmare a pandemiei de Covid-19. Fondul de sprijin menționat este abilitat să adopte diferite măsuri de recapitalizare în favoarea întreprinderilor nefinanciare care sunt stabilite și își au principalele centre de activitate în Spania care sunt considerate sistemice sau strategice pentru economia spaniolă¹. Bugetul schemei de ajutor menționate, finanțat din bugetul de stat, a fost stabilit la 10 miliarde de euro până la 30 iunie 2021.

Întrucât a estimat că schema notificată constituia un ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE, Comisia l-a evaluat în lumina Comunicării din 19 martie 2020, intitulată „Cadru temporar pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei în contextul actualei epidemii de Covid-19”². Prin decizia din 31 iulie 2020, Comisia a declarat schema notificată compatibilă cu piața internă în conformitate cu articolul 107 alineatul (3) litera (b) TFUE³. În temeiul acestei dispoziții, ajutoarele destinate să remedieze perturbări grave ale economiei unui stat membru pot, în anumite condiții, să fie considerate compatibile cu piața internă.

Compania aeriană Ryanair a introdus o acțiune având ca obiect anularea acestei decizii, care este însă respinsă de Camera a zecea extinsă a Tribunalului Uniunii Europene. În acest context, aceasta examinează compatibilitatea cu piața internă a schemei de ajutor de stat adoptate în vederea formulării unui răspuns la consecințele pandemiei de Covid-19 în raport cu articolul 107 alineatul (3) litera (b) TFUE⁴. Tribunalul precizează, în plus, corelația dintre normele referitoare la ajutoarele de stat și principiul nediscriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate consacrat la

¹ Pentru a beneficia de schema de ajutor în cauză, întreprinderile menționate trebuie în orice caz să îndeplinească celelalte condiții cumulative de eligibilitate prevăzute de schema respectivă și, așadar, să demonstreze i) că se confruntă cu dificultăți grave de a rămâne în activitate fără sprijin public temporar, ii) că încetarea forțată a activităților lor ar avea un impact negativ și ridicat asupra activității sau a ocupării forței de muncă la nivel național sau regional, iii) că viabilitatea lor pe termen mediu și lung este asigurată prin intermediul unui plan de viabilitate care să indice modul în care ele ar putea să depășească criza și care să descrie utilizarea propusă a ajutorului public, iv) că au prevăzut un calendar previzional de rambursare a sprijinului acordat de stat prin intermediul fondului, v) că nu erau deja în dificultate la 31 decembrie 2019, vi) că o finanțare privată prin intermediul băncilor sau al piețelor financiare nu este disponibilă pentru acestea sau este disponibilă la un cost care le-ar împiedica viabilitatea.

² Comunicarea C/2020/1863 (JO 2020, C 91 I, p. 1), modificată la 3 aprilie 2020 (JO 2020, C 112 I, p. 1), la 13 mai 2020 (JO 2020, C 164, p. 3) și la 29 iunie 2020 (JO 2020, C 218, p. 3).

³ Decizia C(2020) 5414 final privind ajutorul de stat SA.57659 (2020/N) – Spania COVID-19 – Fondul de recapitalizare.

⁴ În Hotărârea din 17 februarie 2021, Ryanair/Comisia, [T-238/20](#), Tribunalul a efectuat o examinare analogă a legalității unei scheme de ajutor adoptate de Suedia în vederea formulării unui răspuns la consecințele pandemiei de Covid-19 pe piața suedeză a transportului aerian (a se vedea [CP 16/21](#)). În Hotărârea din 14 aprilie 2021, Ryanair/Comisia (Finnair I ; Covid-19), [T-388/20](#), Tribunalul a efectuat, în plus, în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) TFUE, examinarea unei măsuri individuale de ajutor adoptate de Finlanda în cadrul pandemiei de Covid-19 (a se vedea [CP 53/21](#)).

articolul 18 primul paragraf TFUE, precum și noțiunea de „schemă de ajutor” în sensul articolului 1 litera (d) din Regulamentul 2015/1589⁵.

Aprecierea Tribunalului

Tribunalul efectuează, în primul rând, un control al deciziei Comisiei în raport cu principiul nediscriminării, verificând dacă diferența de tratament instituită prin schema de ajutor în cauză, prin faptul că nu beneficiază de aceasta decât întreprinderile stabilite în Spania și care își au centre principale de activitate în Spania, este justificată de un obiectiv legitim și dacă este necesară, adecvată și proporțională pentru atingerea sa. Tribunalul examinează de asemenea incidența articolului 18 primul paragraf TFUE care interzice orice discriminare exercitată pe motiv de cetățenie sau naționalitate în domeniul de aplicare a tratatelor, fără a aduce atingere dispozițiilor speciale pe care le prevăd. Or, întrucât articolul 107 alineatul (3) litera (b) TFUE figurează, potrivit Tribunalului, printre dispozițiile speciale prevăzute de tratate, acesta din urmă examinează dacă schema în cauză poate fi declarată compatibilă cu piața internă în temeiul acestei dispoziții.

În această privință, Tribunalul confirmă, pe de o parte, că obiectivul schemei în cauză îndeplinește condițiile stabilite la articolul 107 alineatul (3) litera (b) TFUE, în măsura în care urmărește efectiv să remedieze perturbarea gravă a economiei spaniole cauzată de epidemia de Covid-19. În plus, Tribunalul adaugă că criteriul importanței strategice și sistemice a beneficiarilor ajutorului reflectă efectiv obiectivul ajutorului în cauză.

Tribunalul constată, pe de altă parte, că limitarea regimului în cauză numai la întreprinderile nefinanciare care au o importanță sistemică sau strategică pentru economia spaniolă, stabilite în Spania și care au își principalele centre de activitate pe teritoriul său, este în același timp adecvată și necesară pentru atingerea obiectivului de a remedia perturbarea gravă a economiei Spaniei. Potrivit Tribunalului, atât criteriile de eligibilitate pentru schemă, cât și modalitățile de acordare a ajutoarelor, care constau în participarea temporară a statului spaniol la capitalul întreprinderilor vizate, cât și restricțiile ex post prevăzute de schema menționată față de beneficiarii ajutoarelor⁶ demonstrează voința Spaniei de a susține întreprinderile care sunt în mod veritabil și durabil ancorate în economia spaniolă. **Această abordare este coerentă cu obiectivul schemei care urmărește remedierea perturbării grave a economiei spaniole într-o perspectivă de dezvoltare a acesteia din urmă pe termen mediu și lung.**

În ceea ce privește caracterul proporțional al schemei de ajutor, Tribunalul statuează că, **prevăzând modalități de acordare a beneficiului unei scheme de ajutor cu aplicabilitate generală și cu caracter multisectorial, Spania putea să se întemeieze în mod legitim pe criterii de eligibilitate care să urmărească identificarea întreprinderilor care prezintă în același timp o importanță sistemică sau strategică pentru economia sa și o legătură perenă și stabilă cu aceasta din urmă.** Astfel, un criteriu de eligibilitate diferit, care include întreprinderi care își desfășoară activitatea pe teritoriul spaniol ca simpli prestatori de servicii, nu ar fi putut garanta necesitatea unei ancorări stabile și durabile a beneficiarilor ajutorului în economia spaniolă, care stă la baza schemei de ajutor în cauză.

Având în vedere aceste constatări, Tribunalul confirmă că obiectivul schemei de ajutor în cauză îndeplinește cerințele derogării prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (b) TFUE și că modalitățile de acordare a acestui ajutor nu depășesc ceea ce este necesar pentru

⁵ Potrivit articolului 1 litera (d) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 [TFUE] (JO 2015, L 248, p. 9), constituie o schemă de ajutor „orice act în baza căruia, fără a fi necesare măsuri suplimentare de punere în aplicare, pot fi acordate alocări individuale de ajutor întreprinderilor definite în mod general și abstract, precum și orice act în baza căruia ajutorul, care nu este legat de un anumit proiect, poate fi acordat uneia sau mai multor întreprinderi pentru o perioadă de timp nedeterminată și/sau într-un cuantum nedeterminat”.

⁶ Este vorba, *inter alia*, despre obligații de transparentă și de prezentare a conturilor către autoritățile naționale cu privire la utilizarea ajutorului în cauză și despre interdicția, atât timp cât nu s-a rambursat parțial sau integral ajutorul obținut, de a-și asuma riscuri excesive sau de a continua o expansiune comercială agresivă finanțată prin ajutor, de a efectua anumite concentrări sau achiziții și de a plăti dividende.

atingerea acestui obiectiv. Astfel, schema menționată nu încalcă nici principiul nediscriminării, nici articolul 18 primul paragraf TFUE.

În al doilea rând, Tribunalul examinează decizia Comisiei în raport cu libera prestare a serviciilor și cu libertatea de stabilire prevăzute la articolul 56 și, respectiv, la articolul 58 TFUE. În această privință, Tribunalul amintește că libera prestare a serviciilor nu se aplică ca atare domeniului transporturilor, care este supus unui regim juridic special, din care face parte Regulamentul nr. 1008/2008⁷. Or, acest regulament are ca obiect tocmai definirea condițiilor de aplicare, în sectorul transportului aerian, a principiului liberei prestări a serviciilor. În aceste condiții, **Ryanair nu stabilise, în orice caz, modul în care excluderea de la accesul la măsurile de recapitalizare vizate de schema în cauză ar fi de natură să o descurajeze să se stabilească în Spania sau să efectueze prestări de servicii dinspre această țară și cu destinația acesteia.**

În al treilea rând, Tribunalul respinge motivul potrivit căruia Comisia și-a încălcat obligația de evaluare comparativă a efectelor pozitive ale ajutorului și a efectelor negative ale acestuia asupra condițiilor schimburilor comerciale și asupra menținerii unei concurențe nederivate. În această privință, Tribunalul arată că o asemenea evaluare comparativă nu este impusă de articolul 107 alineatul (3) litera (b) TFUE, spre deosebire de ceea ce este prevăzut la articolul 107 alineatul (3) litera (c) TFUE, și că, **în împrejurările speței, o asemenea evaluare comparativă nu are sens, având în vedere că rezultatul său este prezumat pozitiv.**

În al patrulea rând, în ceea ce privește calificarea pretins eronată a măsurii în cauză drept o „schemă de ajutor”, Tribunalul se pronunță în sensul că dispozițiile dreptului spaniol care constituie temeiul juridic al măsurii în cauză⁸ constituie acte cu aplicabilitate generală care reglementează toate caracteristicile ajutorului în cauză. Dispozițiile menționate permit, în fapt, prin ele însele, fără a fi necesare măsuri suplimentare de punere în aplicare, atât acordarea individuală de ajutoare întreprinderilor care au formulat cererea, cât și definirea, în mod general și abstract, a beneficiarilor ajutorului. În consecință, **Tribunalul concluzionează că Comisia a putut califica, fără a săvârși o eroare de drept, ajutorul în cauză drept schemă de ajutor, în temeiul articolului 1 litera (d) din Regulamentul 2015/1589.**

În sfârșit, Tribunalul respinge ca nefondate motivele întemeiate pe o pretinsă încălcare a obligației de motivare și constată că nu este necesar să se examineze temeinicia motivului întemeiat pe o încălcare a drepturilor procedurale rezultate din articolul 108 alineatul (2) TFUE.

MENȚIUNE: Împotriva deciziei Tribunalului se poate declara recurs la Curte, numai pentru motive de drept, în termen de două luni și zece zile de la comunicarea acesteia.

MENȚIUNE: Acțiunea în anulare are ca obiect anularea acelor acte ale instituțiilor Uniunii care sunt contrare dreptului Uniunii. Cu respectarea anumitor condiții, statele membre, instituțiile europene și particularii pot sesiza Curtea de Justiție sau Tribunalul cu o acțiune în anulare. Dacă acțiunea este întemeiată, actul este anulat. Instituția autoare a actului trebuie să ia măsuri pentru a elimina eventualul vid juridic creat prin anularea acestuia.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Tribunalului.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

---

⁷ Regulamentul (CE) nr. 1008/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 septembrie 2008 privind normele comune pentru operarea serviciilor aeriene în Comunitate (JO 2008, L 293, p. 3).

⁸ În special, Real Decreto-ley 25/2020, de medidas urgentes para apoyar la reactivación económica y el empleo din 3 iulie (BOE nr. 185 din 6 iulie 2020) și Acuerdo del Consejo de Ministros sobre el funcionamiento del Fondo de Apoyo a la Solvencia de las Empresas Estratégicas (Orden PCM/679/2020 din 23 iulie 2020) (BOE nr. 201 din 24 iulie 2020).